

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Abbati Sancti Felicis, & G. de Bagnolo Canonico Bononiensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

peior priore; quoniam impius, cum venerit in profundum vitiorum, contemnit. Ad plagam quippe vestram curandam diversis sæpe tentavimus uti remediis, quibus vos semper estis abusi, ut jam non superfit nisi apponere ferrum vel ignem. Non enim vestris sufficit offensis nos in multis hac tenus provocasse, quæ longum esset per singula numerare, nisi & hoc adicere præsumpseritis ad cumulum offensarum, ut nuper in oculis nostris prædam abduxeritis ab Aquapendente, nulla nobis exposita vel oblata querela. Nolentes igitur vestram ulterius insolentiam æquanimitè sustinere, per apostolica vobis scripta præcipiendo mandamus quatinus & prædam ex integro restituatis ablatam, & à molestatione prædicti burgi omnino cessetis, de terra insuper Vallis-lacus infra quindecim dies satisfacturi nobis ad plenum. Alioquin noveritis nos venerabili fratri nostro Episcopo vestro nostris dare litteras firmiter in præceptis ut ex tunc te, fili Potestas, Consiliarios & principales fautores tuos solemniter excommunicet & tam civitatem quam castra in quibus temporalem jurisdictionem quomodolibet exercetis districto subiciat interdicto, vosque denuntiet quatuor milium marcarum banno subiectos, ut de cetero sentiat pondus apostolicæ gravitatis, quæ contra vos etiam advocabit brachium secularè, ut duplici contritione vos conterat Dominus ultionum. Datum Viterbij v. Idus Iulij, anno duodecimo.

Scriptum est super hoc Episcopo Vrbevetano. Datum ut in alia.

ABBATI SANCTI FELICIS,
& G. de Bagno Canonico Bononiensi.

Epil. 81.
Infrascriptæ
aliquam con-
suetudine.
Cui Oblata.
In appella.

In quarta col-
la. promulga-
tione, utam in
col. Collet.

Epil. 80.
Infrascriptæ
aliquam con-
suetudine.

In quarta col-
la. adicere,
etiam commu-
nitas litteras

Oblata nobis vestra littera continebant quòd cum quidam iudices, quibus causa quæ inter de Sambro & de Rivocornaclanario plebes super quibusdam possessionibus vertebatur absque appellationis remedio fuerat ab apostolica sede commissâ, pro plebe Sambri sententiam * promulgassent, & à procuratore plebis de Rivocornaclario ad nos sine termino fuerit appellatum ab ipsâ, nec delatum appellationi fuisset, nec ad prosecutionem ipsius terminus à iudicibus partibus assignatus, Plebanus de Sambro super observatione dictæ sententiæ, sicut rationabiliter lata erat, nostras ad vos litteras, & alia pars * super infirmam vel confirmandam eadem postmodum ad alios iudices impetravit, nulla in posterioribus litteris de

prioribus habita mentione. Vnde in dubium revocato an posteriores iudices vel vos de illa cognoscere debeatis, nos super hoc consulere * studuistis, adicientes nihilominus à quibusdam sapientibus pro parte fuisset propositum appellante quòd cum in tali articulo de legis beneficio annum habeat infra quem secundum se communitèrve ipsam exequi litem possit, medio tempore pro suo arbitrio, quando vellet, prosequi poterat appellationem eandem, nec ad id compelli debebat antequam idem temporis spatium laboretur. Quare nullius esse valoris primas litteras assererent, etsi de ipsis nulla sit habita mentio in secundis. Pro parte verò altera quosdam alios jurisperitos dixisse quòd cum interesset ejusdem ne tamdiu sententia maneret suspensa & ipsius confirmatio differretur, & iudices qui eam protulerant appellationem prædictam non duxerint admittendam, tum quia fuerat à nobis inhibita, tum quia frivola videbatur, licet pars potuit appellata hujusmodi litteras interim impetrare; præsertim cum si aliter diceretur, gravem interdum Ecclesiæ sustinerent jacturam, cum in causis ecclesiasticis secundum canones appellare liceat quotiens gravamen occurrit vel alia justa causa. Vnde contingere posset si taliter annus cuiuslibet provocanti daretur, quòd causa usque ad sex vel octo annos debitum non fortiretur effectum. Quosdam insuper alios opinatos quòd primæ valebant litteræ, non secundæ, sed pars quæ appellaverat infra annum suam appellationem prosequi minimè tenebatur. Licet igitur appellanti legitime à sententia indulgeatur annus à lege aut etiam ex justa causa biennium ad appellationem interpositam prosequendam, quia tamen hujusmodi terminus potest restringi, non solum à provocante, verum etiam à iudice à cuius sententia provocatur, cum id fuerit constitutum, non ut terminus ipse præveniri non possit, sed ne valeat prorogari, credimus distinguendum in quo casu litteræ impetrentur. Et quidem quando certus terminus ab appellante vel iudice appellationi præfigitur prosequendæ, si eo tacito appellatus litteras impetraverit, hujusmodi litteræ, tamquam tacita veritate subreptæ, obtinere non debent aliquam firmitatem. Si verò non sit aliquis certus terminus à iudice vel appellante præfixus, pars appellata potest infra terminum à lege statutum, dummodo nimium non præcurrat ut appellantem in impetranda commissione supplantet,

à nobis sup Ita
dium codex Col-
bertinus.

* In quarta col-
la. voluistis,
etiam in cod.
Colbertino.

litteras impetrare quarum auctoritate in appellationis causa legitimè procedatur; ita quòd si appellans in causa voluerit appellationis procedere, oportebit eum agere sub iudice sic obtento, nisi possit eum legitimè recusare. Quòd si agere noluerit appellans, appellatus nihilominus potest prosequi causam ipsam, maximè si ex dilatione sibi sentiat imminere gravamen. Superior quoque iudex si videat ex dilatione periculum imminere, potest & debet neutro prosequente appellationem occurrere, ut periculum evitetur. Puta, si à sententia lata super confirmatione alicujus electi fuerit provocatum, & utraque pars velit * usque ad annum prosecutionem appellationis differre, potest utique immo debet iudex superior, ad quem fuerat appellatum, * tempus providè moderari, ne gregi dominico diù desit cura pastoris. Ex iis igitur consultationi vestre noveritis esse responsum, quia per posteriores litteras non derogatur prioribus legitimè impetratis, per quas ad confirmandum vel infirmandum sententiam prævia potest ratione procedi. Datum Viterbij VII. Idus Iulij, anno duodecimo.

ABBATI ET MONACHIS
sancti Benedicti supra Padum.

Venientibus ad apostolicam sedem dilectis filiis S. monacho Cluniacensi & H. monasterij vestri procuratoribus, idem S. proposuit coram nobis quòd cum monasterium vestrum à felicitis recordationis Gregorio Papa prædecessore nostro Hugoni Cluniacensi Abbati & successoribus ejus fuerit dudum commissum, ut in ejus gubernatione atque custodia potestatem haberent & studium procurationis impenderent, ac obeunte Abbate ipsius loci, eorum diligentia provideret ut in loco regiminis juxta beati Benedicti regulam persona subrogaretur idonea, & quicquid in monasterio ad augmentum & observantiam monasticæ religionis instituti vel emendari etiam oporteret, eorum semper dispositione ac * magisterio impleteretur, prout in felicitis memoriæ Lucij & Clementis prædecessorum nostrorum authenticis asseruit contineri, vos Abbati Cluniacensi & Ecclesiæ suæ obedientiam & reverentiam subtrahentes, super præmissis & aliis graves eis injurias irrogatis, à sua & Ecclesiæ suæ subjectione vos ac monasterium vestrum subtrahere molientes; vos quoque, filij monachi, Abbatem vobis eligere non veremini absque Abbatis Clunia-

ensis & fratrum suorum conniventia & consensu. Procurator verò monasterij vestri proposuit ex adverso quòd cum monasterium ipsum ad jus & proprietatem Ecclesiæ Romanæ pertineat, & per privilegia Pontificum Romanorum fuerit ab antiquo libertate donatum, dicto Cluniacensi Abbati vel Ecclesiæ suæ respondere vel subesse in aliquo minimè tenebatur, quin immo ad fratres ejusdem loci tam dispositio quàm Abbatis electio pertinebat; adiciens insuper quòd etsi jus aliquod prædictorum privilegiorum intuitu Cluniacensi Ecclesiæ competierit, illud penitus est absorbtum, cum hæcenus neglexerit uti eis & monasterium supradictum longissimo tempore plena fuerit gævillum. Proposuit insuper monasterium vestrum super capitulis prænotatis per bonæ memoriæ Eugenij Papæ prædecessoris nostri sententiam * absolutum. Cum ergo super iis & quibusdam aliis procuratores ipsi non definerent altercari, & per venerabiles fratres nostros Iohannem Sabinensem & Nicolaum Tusculanum Episcopos de mandato nostro de amabili fuerit compositione tractatum, nobis mediantibus demum inter procuratores ipsos hujusmodi compositio intervenit, ut cum in monasterio vestro fuerit Abbatis electio celebranda, fratres ejusdem loci absque requisitione Abbatis & conventus Cluniacensis personam idoneam regulariter sibi eligant in Abbatem, qui si concorditer electus extiterit, munus benedictionis accipiat & liberè administret, nulla super iis ab Abbate vel conventu Cluniacensi licentia expetita; ita videlicet quòd is qui fuerit in Abbatem electus, infra spatium primi anni duos vel unum fratres cum suis litteris ad Abbatem & conventum Cluniacensem transmittat, in quibus eidem Abbati & successoribus suis super observantia monastici ordinis obedientiam repromittat; & tunc Cluniacensis Abbas per se vel alium ad monasterium vestrum accedat, ab Abbate ipsius loci corporalem super ordinis observantia obedientiam recepturus, vel transmissis sibi litteras, si maluerit, in testimonium obedientiæ sibi promissæ reserret. Quòd si Abbatis electio fuerit in discordia celebrata, pro dirimendo hujusmodi dissensionis articulo ad sedem apostolicam recurratur. Vos quoque de quadriennio in quadriennium aliquem ex confratribus vestris ad Cluniacense Capitulum destinatis, qui audiatur & recipiat quæ ibidem fuerint super observantia ordinis constituta. Præterea quolibet

* In quarta col. lect. etiam

* In quarta col. lect. terminum

Epist. 81.
Super electione, visitatione, & correctione.

* In Bullario Cluniac. ministerio

* In Bullario Cluniac. ministerio, lect.

Epist. Ministerio